

SKRAĆENI TEKST

SAVJETI ZA GRAĐANSTVO

ZNATE LI DA SVAKE GODINE U REPUBLICI HRVATSKOJ IZGORI PROSJEČNO 15 000 – 20 000 HEKTARA RASLINJA ????

ŠTETE OD POŽARA SE RAČUNAJU U DESETINAMA MILIJUNA KUNA!!!!!!!

ZATO:

-NE PALITE VATRU NA OTVORENOM PROSTORU.

-LJETI JE PALJENJE BILO KAKVE VATRE NA OTVORENOM PROSTORU STROGO ZABRANJENO!

-POSEBNO SE TO ODNOSI NA PRIOBALNA I ŽITORODNA PODRUČJA GDJE JE NAGLAŠENA OPASNOST NASTANKA VEĆIH POŽARA

-ZA NEPOŠTIVANJE PROPISA O ZABRANI LOŽENJA VATRE NA OTVORENIM PROSTORIMA, POLICIJA POKREĆE PREKRŠAJNE PRIJAVE,

- ukoliko je paljenjem vatre nastala veća šteta ili opasnost po ljude i imovinu, **protiv počinitelja policija podnosi kaznenu prijavu,**

AKO IPAK DOĐE DO POŽARA RASLINJA U VAŠOJ BLIZINI, **POSTUPITE:**

- pokušajte pogasiti požar aparatima ili priručnim sredstvima, ne ugrožavajući svoju sigurnost
- POZOVITE VATROGASCE NA BROJ 93, ILI ŽURNI POZIV ZA POMOĆ 112
- ako ste u zoni utjecaja požara koji je u početnoj fazi, aktivno se uključite u njegovo gašenje priručnim sredstvima, za što može poslužiti zemlja, pijesak, prekrivač (vuneni ili pamučni), lopata, mokra metla i grana sa zelenim lišćem. Pritom uvijek vodite pozornost o vlastitoj sigurnosti i mogućem odstupanju od požara,
- u slučaju ozbiljne ugroženosti evakuirajte djecu, starije osobe i osobe koje je uhvatila panika,
- **Uklonite gorivi materijal oko kuće, šatora, automobila** (granje, korov, raslinje),
- ukoliko trebate proći kroz zadimljenu zonu gdje postoji i utjecaj topline, dobro **procijenite da li će te moći doći do sigurnog mjesta.** Prekrijte tijelo mokrim prekrivačem. Time umanjujete mogućnost opekline i povreda. Pokrijte glavu, oči zaštitite, a mokrom tkaninom ili ručnikom pokrijte lice, nos i usta,

PROŠIRENI TEKST

SAVJETI ZA GRAĐANSTVO

Poznata je činjenica da suvremen život, bez obzira na poduzete preventivne mjere zaštite, nosi sa sobom i nesreće velikih razmjera, požare, poplave, potrese, erupcije vulkana i slično. Zanimljivo je i to da bez obzira na usavršavanje tehnologije, bolju kvalitetu života, suvremenije građevine i prijevozna sredstva, sve više ljudi treba pomoć u zaštiti i spašavanju.

Vatrogastvo je operativna služba zaštite i spašavanja koja djeluje neprekidno od 0 – 24 i za koje znaju gotovo svi građani. Svaka općina i grad dužna je imati najmanje jednu vatrogasnu postrojbu. Naravno, idealan sustav zaštite teško je postići, budući ustroj i vrijeme reagiranja službe ovise o mnogim neizravnim čimbenicima – gustoći naseljenosti, gustoći prometa, preprekama (more, rijeka, planina), ekonomskim prilikama, opremljenosti i osposobljenosti.

Kako i od koga zatražiti pomoć ???

Prometna nesreća, požar, osoba zarobljena u pokvarenom dizalu, poplava vode u stanu su događaji koji rijetko koga ostavljaju ravnodušnim. Uočeno je da u tim prilikama ljudi reagiraju različito. Neke ulovi panika, drugi u šoku ne znaju što treba učiniti, a oni prisebniji traže pomoć.

Kako postupiti:

1. **stanite i razmislite** gdje se nalazite,
2. za pomoć nazovite telefonski broj **vatrogasaca (broj 93)** ili broj **112**. Ne računajte da su već drugi dojavili o događaju.
3. počnite razgovor **odmah** govoreći **polako i razgovijetno, što se dogodilo i da li su ljudi u opasnosti,**
4. navedite točnu adresu mjesta nesreće i osobno **dočekajte** pomoć,
5. budite spremni dati **daljnje informacije i osobne podatke (ime i prezime),**
6. **završite** razgovor kada Vam služba koju ste kontaktirali to **dozvoli,**
7. **ne telefonirajte** na liniji **dok ne dođe pomoć**. Služba koju ste kontaktirali možda treba daljnje informacije pa će Vas kontaktirati na Vaš broj telefona.

Dojava vatrogascima na telefonski broj 93

Više od 80% požara nastaje djelovanjem čovjeka i to uslijed:

- nepažnje,
- nemara,
- namjernog paljenja,
- dječje igre,
- nestručnog održavanja i rukovanja strojevima i alatima.

No, vatrogasci ne gase samo požare. Kada se radi o eksploziji, akcidentu s opasnim tvarima, osobi koja ne može izaći iz pokvarenog dizala, prometnoj nesreći, ekološkom zagađenju ili bilo kakvoj drugoj nesreći, nećete pogriješiti ako nazovete vatrogasce. Ako neka od intervencija nije u njihovoj nadležnosti, Vatrogasni operativni centar će proslijediti informaciju nadležnoj službi, a može Vam dati i dragocjene upute oko daljnjeg postupanja. Ne ustručavajte se nazvati vatrogasce ako smatrate da je nekome potrebna pomoć.

Najvažnije je da javite što ste zapazili, odnosno vidjeli ili čuli. Vaš razgovor neće odgoditi upućivanje pomoći, jer pomoć može biti upućena i dok je razgovor u tijeku.

Brz dolazak i mogućnost pristupa mjestu nesreće od odlučujućeg su značaja i najvažniji čimbenik za uspjeh svake vatrogasne intervencije.

U mnogim situacijama možete djelovati prije nego dođe pomoć. U tom slučaju pazljivo slušajte upute.

Procijenili ste da je potrebna pomoć vatrogasaca:

- pokušajte ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar ako to možete učiniti bez opasnosti za sebe ili druge. Ako ne možete sami ugasiti požar nazovite **bez odlaganja vatrogasce na telefonski broj 93 ili 112.**
- zatražite pomoć susjeda ili prolaznika,
- pokrenite evakuaciju ljudi i imovine iz ugroženog prostora,
- moguće posljedice događaja ne treba podcjenjivati niti precjenjivati. Djelujte tako da sprječavate paniku,
- pobrinite se da netko sačeka vatrogasce na ulazu u objekt i zapovjedniku postrojbe prenese bitne informacije,
- ukoliko je to moguće, pobrinite se za očuvanje tragova nesreće. Namjerno uništavanje ili prikrivanje tragova nesreće može se tretirati kao kazneno djelo.

Vatrogasne intervencije se ne naplaćuju ukoliko su obavljene u cilju izravnog spašavanja ljudi i imovine.

Pri telefoniranju govorite **polako i razgovjetno** i dajte sljedeće podatke:

- **Predstavite se!**
- **Gdje se dogodilo?!**

Navedite adresu gdje je pomoć vatrogasaca potrebna.

- **Koja vrsta nesreće?!**

Nastojte ukratko opisati specifičnu prirodu nesreće. Što se dogodilo, što gori, koji kat objekta, da li se čula eksplozija...

- **Posebne okolnosti?!**

Ima li unesrećenih i ugroženih? Ima li posebnih opasnosti – primjerice od eksplozije, urušavanja i slično. Zatražite savjet što da učinite ukoliko ste u nedoumici.

- Zapamtite da dojava mora biti kratka i jasna. Zabilježene su dojave o požaru ili eksploziji gdje dojavitelji uslijed doživljenog šoka nisu znali reći na kojoj se adresi nalaze.

KAKO REAGIRATI U SLUČAJU POŽARA

- **Djelujte oprezno**, ali bez odgode
  - **pokrenite evakuaciju osoba.** Spašavanje ima prednost pred gašenjem.
- **Izbjegavajte dim**
  - izbjegavajte udisati produkte izgaranja.
- Ne približavajte se požaru dok vatrogasni aparat ili neko drugo sredstvo za gašenje ili oprema nisu spremni za gašenje. Zaštitite otkrivene dijelove tijela odjećom.
- Ograničite širenje požara

Gašenje požara

- **ne podcjenjujte male požare,**
- gasite požar u sagnutom položaju. Ukoliko je jako isijavanje požara nađite zaklon,
- na otvorenom prostoru gasite niz vjetar. Zato počnite gasiti iz udaljenosti od oko 5 metara,
- **gasite samo ako sebe i svoje bližnje ne dovodite u opasnost,**
- Imajte na umu da ćete moći pogasiti samo male požare u početnoj fazi,

Što učiniti ukoliko se zapali odjeća na osobi?

1. pristupite osobi s leđa i prekrijte joj tijelo prekrivačem. Polegnite osobu kako bi se spriječilo djelovanje plamena na lice i kosu,
2. ugušite požar počevši od glave na niže, na način da omotate osobu u prekrivač ili kaput. **Oslobodite dišne organe** da osoba može disati,
3. ukoliko su se odjeća i prekrivač zalijepili za tijelo osobe, **ne skidajte ništa na silu.** Ukoliko je to moguće skinute nakit prije oticanja opečenih dijelova,
4. ako je to moguće opečeni dio odmah stavite **pod tekuću hladnu vodu 10 do 15 minuta.** Nakon hlađenja treba prekriti opečeno mjesto **sterilnom gazom ili zavojem za opekline** (srebrna strana zavoja ide na opeklinu). Nikad ne nanosite bilo kakve masti i ne stavljajte led na opečeno mjesto,
5. unesrećenom s većim opeklinama treba dati piti vode,
6. ako Vaša vlastita odjeća počne gorjeti, stanite, legnite na pod i pokušajte zaustaviti gorenje odjeće na način da se kotrljate po podu. Zaštitite lice.

Požari raslinja

Ako dođe do požara raslinja u Vašoj blizini, **postupite na sljedeći način:**

- ako ste u zoni utjecaja požara koji je u početnoj fazi, aktivno se uključite u njegovo gašenje priručnim sredstvima, za što može poslužiti zemlja, pijesak, prekrivač (vuneni ili pamučni), lopata, mokra metla i grana sa zelenim lišćem. Pritom uvijek vodite pozornost o vlastitoj sigurnosti i mogućem odstupanju od požara,
- Početni požari manjeg intenziteta u kojem gori raslinje (trava, makija i sl.) možete pogasiti udarcima po vatri, pokrivačem (po mogućnosti mokrim), granjem, lopatom ili slično.
- u slučaju ozbiljne ugroženosti evakuirajte djecu, starije osobe i osobe koje je uhvatila panika,
- ako se u zoni požara nalazi kuća koja je sigurna od požara i ne postoji mogućnost paljenja krovništva ostanite u objektu. Na taj način ste zaštićeni od zračenja topline i produkata izgaranja. Zatvorite prozore kako dim ne bi ušao u unutrašnjost objekta. Vodom navlažite objekt i okućnicu. **Uklonite gorivi materijal oko kuće** (granje, korov, raslinje),
- obratite pozornost na krovništvo i tavanke prostore, budući je na tim mjestima najveća mogućnost zapaljenja gorive tvari,
- ukoliko posijete raslinje oko kuće, uklonite ga što dalje,
- zatvorite dotok plina. Napunite što više posuda s vodom i stavite ih na dohvat ruke,

- ukoliko ipak trebate proći kroz zadimljenu zonu gdje postoji i utjecaj topline, dobro **procijenite da li će te moći doći do sigurnog mjesta**. Obucite vunenu ili pamučnu odjeću natopljenu vodom koja maksimalno pokriva sve dijelove tijela i visoku obuću. Time umanjujete mogućnost opekline i povreda. Pokrijte glavu, oči zaštitite, a mokrom tkaninom ili ručnikom pokrijte lice, nos i usta,
- neposredno nakon požara ne otvarajte prozore, jer još mogu doletjeti komadići žara i napraviti štetu. Od objekta se ne udaljavajte još nekoliko sati. Zaostala žarišta požara (tinjajuće panjeve, naslage treseta) nemojte ostaviti bez nadzora.